

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.001.08.2022

Pan
Jacek Bartkowiak
Starosta Słupecki
Starostwo Powiatowe w Słupcy
ul. Poznańska 20
62-400 Słupca

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Słupcy (dalej: Starostwo), ul. Poznańska 20, 62-400 Słupca
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Bartkowiak, Starosta Słupecki (dalej: Starosta), od 4 grudnia 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Marek Gutraj, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/16/2022 z 13 stycznia 2022 r. (akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Powiat Słupecki ² środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ³ oraz dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacją dochodów z tego tytułu.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku działań kontrolnych, polegających na analizie przyznania, wykorzystania i rozliczenia środków Funduszu oraz ww. dotacji. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Powiat Słupecki środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacją dochodów z tego tytułu.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Środki Funduszu przekazane w 2021 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego ⁵ na realizację zadań w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej zostały wykorzystane przez Powiat zgodnie z przeznaczeniem. W wyniku wykorzystania środków Funduszu zwiększyła się dostępność przewozów autobusowych, poprzez przywrócenie 45 linii komunikacyjnych. Powiat terminowo i prawidłowo dokonał rozliczenia otrzymanej

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dalej: Powiat.

³ Dalej: Fundusz.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Wojewoda.

dopłaty z Funduszu. W wymaganym stopniu uczestniczył we współfinansowaniu zadania, przeznaczając na ten cel środki stanowiące 15,97% wartości zadania.

Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa została przez Powiat wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczona. Uzyskane w 2021 r. należne dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa odprowadzane były na rachunek bankowy Wojewody terminowo i w prawidłowej wysokości. Rzetelnie oraz z zastosowaniem zasad i odpowiednich środków przewidzianych prawem podejmowano w Starostwie działania zmierzające do odzyskania należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa .

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykorzystanie środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

Starosta terminowo⁷ złożył do Wojewody wniosek⁸ o objęcie dopłatą w 2021 r. realizacji zadania w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Przekazany wniosek był kompletny i rzetelny oraz dołączono do niego dokumenty potwierdzające dane i informacje w nim zawarte, zgodnie z art. 24 ust. 6 pkt 1-5 i ust. 7 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁹. Wnioskowana kwota dopłaty ze środków Funduszu wynosiła 1 394,2 tys. zł. Złożony wniosek dotyczył 45 linii komunikacyjnych o łącznej długości 1 714 km, które zgodnie z wymogiem art. 22 uof nie funkcjonowały co najmniej trzy miesiące przed dniem jej wejścia w życie (tj. przed 18 lipca 2019 r.)

Wojewoda pozytywnie rozpatrzył przedmiotowy wniosek, o czym poinformował Starostwo 17 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 173-279, 616-621)

Umowa¹⁰ o objęciu dopłatą przewozów autobusowych w 2021 r. ze środków Funduszu, została zawarta 31 grudnia 2020 r. Przewidywała ona objęcie dopłatą ze środków Funduszu (w wysokości 1 394,2 tys. zł) 45 linii komunikacyjnych, przy zaangażowaniu środków własnych Powiatu w kwocie 264,9 tys. zł (tj. 15,97% ogółu kosztów zadania). Umowa spełniała wymogi wynikające z art. 13 ust. 3 pkt 1¹¹ i art. 27 ust. 2 uof. Zawarto w niej m.in. informacje o liniach komunikacyjnych, na których będą wykonywane przewozy autobusowe, ich długości, częstotliwości kursów, wielkość pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach wykonywaną na tych liniach, termin i sposób przekazywania, rozliczenia oraz zwrotu dopłaty, a także zasady i termin składania wniosku o dopłatę.

(akta kontroli str. 47-172)

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ W dniu 19 listopada 2020 r. W ogłoszeniu Wojewody z 3 listopada 2020 r. określono termin naboru: 4 – 24 listopada 2020 r.

⁸ Wniosek został podpisany przez Zarząd Powiatu oraz kontrasygnowany przez Skarbnika.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., dalej: uof.

¹⁰ Nr 23.16/20 zawarta pomiędzy Wojewodą a Powiatem reprezentowanym przez członków Zarządu Powiatu, przy kontrasygnacie Skarbnika.

¹¹ Warunkiem otrzymania dopłaty było sfinansowanie ze środków własnych organizatora części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%.

Na realizację ww. zadania Powiat wydatkował środki w łącznej wysokości 1 659,0 tys. zł, z czego 1 394,1 tys. zł stanowiły środki dopłaty przekazanej przez Wojewodę (tj. 99,99% wartości dopłat wynikającej z ww. umowy) a 264,9 tys. zł stanowiły środki własne Powiatu. Otrzymana dopłata w ramach środków Funduszu na 2021 r. została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

Udział własny Starostwa w dopłacie do deficytu funkcjonowania w 2021 r. linii objętych umową wyniósł 264,9 tys. zł¹², tj. 15,97% wartości udzielonej rekompensaty¹³. Tym samym spełniony został wymóg, określony w art. 23 ust. 2 pkt 1 uof, tj. sfinansowania ze środków własnych części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%.

(akta kontroli str. 280-386)

Powiat zawarł w 2019 r. z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Koninie SA¹⁴ umowę¹⁵ o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego (pięciokrotnie aneksowana), która obowiązywała do 31 sierpnia 2021 r. Kolejną umowę¹⁶ z tym samym operatorem zawarto na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Powiat wywiązał się tym samym z obowiązku określonego w art. 23 ust. 2 pkt 2 uof. Ww. umowy spełniały wymogi określone w art. 25 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹⁷.

(akta kontroli str. 622-708)

Wszystkie wnioski o dopłatę w 2021 r. zostały przekazane Wojewodzie w terminach określonych w § 4 pkt 3 umowy o objęcie dopłatą. Wnioski zostały sporządzone prawidłowo¹⁸, zawierały niezbędne dane i dokumenty wymagane umową. Do wniosków załączano faktury wystawiane przez Operatora, potwierdzające wysokość poniesionych kosztów. W 2021 r. nie wzywano Starosty do uzupełnienia wniosków o dopłatę¹⁹.

(akta kontroli str. 709-890)

Dopłaty z Funduszu przekazywane były przez Wojewodę na wskazany w umowie rachunek bankowy Starostwa, w wysokościach wynikających z harmonogramu płatności (stanowiącego załącznik nr 2 do umowy o objęcie dopłatą). Wojewoda przekazywał dopłaty po zweryfikowaniu wniosków, w terminie wynoszącym średnio 15 dni, przy czym najkrótszy termin przekazania środków wynosił dziewięć dni (dopłata za sierpień 2021 r.), a najdłuższy wyniósł 20 dni (dopłata za grudzień 2021 r.).

(akta kontroli str. 93, 709-890)

W badanym okresie, Powiat terminowo²⁰ i prawidłowo dokonał rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu. Zgodnie z § 4 ust. 8 umowy o objęcie dopłatą, po rozliczeniu zrealizowanych usług przewozowych i dokonaniu płatności, Powiat przekazywał Wojewodzie dokumenty potwierdzające wykonanie pracy przewozowej przez Operatora wskazanej w kolejnym wniosku o dopłatę za dany okres rozliczeniowy²¹. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zostało sporządzone

¹² Rzeczywisty wkład własny Powiatu był o 19,37 zł niższy niż wykazany na etapie składania wniosku o objęcie dopłatą oraz zawartej umowie.

¹³ Powyższe wartości zweryfikowano poddając analizie wszystkie faktury stanowiące podstawę do uruchomienia kolejnych transz dopłaty.

¹⁴ Dalej: Operator.

¹⁵ Umowa nr OR.273.71.2019.KTZ z 31 sierpnia 2019 r. wraz z aneksami.

¹⁶ Umowa nr BZP.273.100.2021.WSS z 31 sierpnia 2021 r.

¹⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1371 ze zm., dalej: utz.

¹⁸ Według wzoru stanowiącego załącznik do umowy.

¹⁹ O czym mowa w art. 14 ust. 5 pkt 2 uof.

²⁰ W terminach wynikających z umowy o dopłatę.

²¹ W szczególności kopie faktur, rachunków lub innych dokumentów finansowych potwierdzających rozliczenia dopłaty oraz wydatkowanie środków finansowych (przelewy bankowe, wyciągi bankowe dotyczące płatności dokonanych w ramach zadania).

zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do umowy o dopłatę i przekazane terminowo²² do Wojewody. Dane wykazane w sprawozdaniu były rzetelne. Z rozliczenia wynikało, że całkowite wydatki poniesione na realizację tego zadania wyniosły 1 659,1 tys. zł, w tym z otrzymanej dopłaty pokryto wydatki w wysokości 1 394,1 tys. zł (tj. 99,99% otrzymanej dopłaty), a pozostałe wydatki w wysokości 264,9 tys. zł zostały sfinansowane ze środków własnych.

(akta kontroli str. 280-396, 709-890)

Powiat nie dokonywał zwrotu środków z dopłaty. W dniu 3 stycznia 2022 r. odprowadzone zostały na rachunek bankowy Wojewody odsetki w wysokości 187,90 zł naliczone od środków dopłaty z Funduszu, zgromadzonych na oprocentowanym rachunku bankowym, zgodnie z umową o objęcie dopłatą.

Do dnia zakończenia kontroli NIK²³ nie wystąpiły również przesłanki, o których mowa w art. 17 ust. 7 uof, do wydania przez Wojewodę decyzji administracyjnej określającej termin i kwotę dopłaty przypadającej do zwrotu.

(akta kontroli str. 585-589)

W wyniku wykorzystania przez Powiat środków z Funduszu zwiększyła się dostępność połączeń autobusowych. Przywrócone zostały połączenia na 45 liniach komunikacyjnych, o łącznej długości 1 663 km. W trakcie przejazdów na liniach objętych dopłatą autobusy zatrzymywały się na 1 238 przystankach. Na wszystkich liniach kursy odbywały się od poniedziałku do piątku. Najkrótsza przywrócona linia komunikacyjna liczyła 12 km oraz 10 postojów²⁴, najdłuższa przywrócona trasa liczyła 92 km oraz 61 postojów²⁵.

(akta kontroli str. 280-386)

W ramach nadzoru nad realizacją zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w badanym okresie Powiat nie przeprowadzał kontroli realizacji umów w zakresie publicznego transportu zbiorowego u Operatora. Starosta wyjaśnił, że kontroli nie przeprowadzano w związku z zagrożeniem epidemicznym i trwającą epidemią COVID-19. Wskazał, że nadzór nad realizacją umów prowadzony był na bieżąco m.in. poprzez weryfikowanie informacji składanych w comiesięcznych rozliczeniach oraz sygnałów telefonicznych od mieszkańców. W grudniu 2021 r.²⁶ kilkakrotnie dokonano sprawdzenia punktualności przewozów autobusowych oraz liczby pasażerów na losowo wybranych przystankach różnych linii. Zarówno pracownicy Starostwa, jak i Operator nie odnotowali w 2021 r. skarg i reklamacji dotyczących funkcjonowania linii komunikacyjnych objętych dopłatą.

(akta kontroli str. 585-588)

W Starostwie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat z Funduszu oraz wydatków objętych dopłatą, stosownie do art. 15 uof oraz § 11 umowy o objęcie dopłatą. Sposób prowadzenia ww. ewidencji pozwalał na identyfikację poszczególnych operacji finansowych. Dane w ewidencji księgowej były zgodne z kwotami otrzymanych środków i dokonanych wydatków. Dowody księgowe stanowiące podstawę dokonania wydatków były sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzane do wypłaty przez osoby upoważnione.

(akta kontroli str. 387-395)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²² Przekazano 31 stycznia 2022 r.

²³ Do 11 marca 2022 r.

²⁴ Linia nr 3023190U.

²⁵ Linia nr 3023194U.

²⁶ Sprawdzenia dokonano w dniach: 9, 14, 15 i 27 grudnia 2021 r.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Powiat środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Otrzymane środki Funduszu zostały wykorzystane w 2021 r. przez Powiat zgodnie z przeznaczeniem i pozwoliły na utrzymanie 45 linii komunikacyjnych. Powiat w wymaganym stopniu uczestniczył we współfinansowaniu zadania. Wnioski o przekazanie dopłat składane były terminowo, a środki przekazywane były w sposób umożliwiający terminową realizację zadania. Terminowo złożono Wojewodzie również sprawozdanie końcowe z realizacji zadania dofinansowanego ze środków Funduszu.

OBSZAR

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacja dochodów z tego tytułu

Opis stanu faktycznego

2.1. W 2021 r. Powiat otrzymał dotację na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w wysokości 92,1 tys. zł²⁷, w tym na utrzymanie nieruchomości w wysokości 11,5 tys. zł i obsługę administracyjną w kwocie 57,3 tys. zł. W trakcie 2021 r. zwiększono dotację w łącznej kwocie 68,3 tys. zł²⁸, z tego środkami z rezerwy celowej na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami²⁹ w kwocie 62,0 tys. zł³⁰ (w tym 20,0 tys. zł na regulowanie stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa i pokrycie kosztów aktualizacji opłat za wieczyste użytkowanie a 42,0 tys. zł na obsługę administracyjną zadania) oraz środkami z budżetu Wojewody w kwocie 6,3 tys. zł na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa. Łącznie Powiat otrzymał w 2021 r. dotację na realizację ww. zadań w łącznej wysokości 160,4 tys. zł, tj. 100% zaplanowanych wydatków.

Z otrzymanej dotacji Starostwo wykorzystało 150,5 tys. zł (tj. 93,8% planu). Niewykorzystane środki (9,9 tys. zł) zwrócono 14 stycznia 2022 r. na rachunek bankowy Wojewody. Niepełne wykorzystanie środków wynikało głównie z niższych, niż zaplanowano wydatków na ogłoszenia w prasie oraz wykonanie operatów szacunkowych z zakresu wyceny nieruchomości z powodu nietoczących się postępowań administracyjnych, w których konieczne byłoby ich zlecenie oraz mniejszych kwot zaproponowanych przez wykonawców w zapytaniach ofertowych na wykonanie remontów i przeglądów.

Powiat otrzymał środki na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w wysokości umożliwiającej ich prawidłową realizację. Wydatki Powiatu na realizację tych zadań zostały w całości pokryte ze środków przekazanej dotacji. Wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem na obsługę administracyjną zadania w wysokości 99,0 tys. zł, na zarządzanie i gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa w wysokości 40,8 tys. zł³¹ oraz na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa w wysokości 10,7 tys. zł.

²⁷ W ramach rozdysonowania przez Wojewodę dotacji po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2021 r.

²⁸ Plan dotacji zwiększono na podstawie uchwał zmieniających uchwałę budżetową Powiatu Słupckiego na rok 2021: nr XXXVI/214/2021 Rady Powiatu Słupckiego z 25 marca 2021 r., nr 326/2021 Zarządu Powiatu Słupckiego z 28 października 2021 r. i nr XLIII/262/2021 Rady Powiatu Słupckiego z 30 września 2021 r.

²⁹ Rezerwa celowa – poz. 41 i 47.

³⁰ Na regulowanie stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa i pokrycie kosztów aktualizacji opłat za wieczyste użytkowanie.

³¹ M.in. na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa (16,9 tys. zł), regulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa – 18,5 tys. zł i aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego – 2,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 561-562, 570)

W sprawozdaniach jednostkowych³² Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Powiatu za poszczególne kwartały 2021 r. oraz Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazano kwoty wykonania dotacji równe rzeczywistym wpływom pomniejszonym o zwrot dotacji. Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach budżetowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W jednostkowych sprawozdaniach³³ Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2021 r. oraz Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazano wydatki na realizację zadań z zakresu nieruchomości w wysokościach wynikających z ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 396-432)

W 2021 r. środki z dotacji celowej na realizację zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami były przekazywane Powiatowi w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zadań, zgodnie ze składanym zapotrzebowaniem. Analiza transz dotacji i wydatków z nich pokrytych za poszczególne miesiące 2021 r., wykazała, że przekazane Powiatowi w poszczególnych miesiącach środki dotacji umożliwiły realizację zadania bez konieczności angażowania środków własnych Powiatu. W związku z powyższym Powiat nie korzystał z możliwości dochodzenia należnego mu świadczenia przewidzianego w art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³⁴.

(akta kontroli str. 585-589)

2.2. W 2021 r. dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa zrealizowano w wysokości 1 623,5 tys. zł i były one wyższe od uzyskanych w 2020 r. o 341,6 zł tys. zł (tj. o 26,6%). Wynikało to głównie z aktualizacji opłat z tytułu trwałego zarządu i użytkowania wieczystego, waloryzacji stawki czynszu za najem i dzierżawę oraz zawarcia nowej umowy dzierżawy. Głównymi źródłami dochodów, podobnie jak w roku poprzednim, były wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa – 1 058,9 tys. zł (65,2% ogółu dochodów), z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa – 272,1 tys. zł (16,8% ogółu dochodów) oraz z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – 227,4 tys. zł (14,0% ogółu dochodów).

(akta kontroli str. 433-438, 546, 560)

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (na koniec 2021 r.) wyniosły 16,5 tys. zł i były niższe o 38,6 tys. zł od stanu należności na koniec 2020 r., tj. o 69,1%. Na koniec 2021 r. zaległości wyniosły 16,5 tys. zł i były wyższe o 13,7 tys. zł od stanu zaległości na koniec ubiegłego roku, tj. o 489,3%. Dotyczyły one nieuiszczonych opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (15,4 tys. zł) oraz należnych odsetek (1,1 tys. zł). Spowodowane to było głównie zmianą terminu wnoszenia opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r. (z 31 marca 2020 r. na 31 styczeń 2021 r.), wprowadzonej w art. 15j ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych

³² W zakresie danych wykazanych w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

³³ Ibidem.

³⁴ Dz.U. z 2021 r. poz. 1672.

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³⁵.

(akta kontroli str. 433-438, 546, 560)

Kontrola poprawności sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ³⁶ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. wykazała, że sporządzone zostało terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Analiza należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami SP, nie ujawniła wykazywania w ewidencji księgowej należności przedawnionych lub nieściągalnych (wątpliwych do odzyskania) z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, co miałyby wpływ na wiarygodność stanu należności prezentowanego w sprawozdaniu.

(akta kontroli str. 433-463)

W 2021 r. odprowadzono na rachunek bankowy Wojewody dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w łącznej wysokości 1 217,7 tys. zł, tj. w części należnej dla budżetu państwa wynoszącej 75% osiągniętych dochodów. Pobrane dochody przekazywane były przez Powiat w terminach wynikających z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁷, wraz z należnymi odsetkami pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności za gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa, stosownie do art. 255 ust. 1 pkt 1 ufp.

Na rzecz Powiatu Starostwo potrąciło ww. dochody w wysokości 405,9 tys. zł, stanowiące 25% ogółu uzyskanych ww. dochodów. Udział Powiatu został naliczony zgodnie z zasadami określonymi w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³⁸.

(akta kontroli str. 445-463)

W Starostwie prowadzono systematycznie kontrolę terminowości wpłat należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, a w przypadku braku płatności raz na kwartał. Odsetki naliczane były w momencie uregulowania zaległości, a w przypadku braku wpłat naliczane i księgowane były na koniec każdego kwartału, zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ufp oraz § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³⁹.

(akta kontroli str. 464-466)

2.3. W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w 2021 r. Powiat wyegzekwował zaległości w wysokości 3,8 tys. zł z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości (za 2020 r.), co stanowiło 19,7% badanych zaległości oraz 24,6% w zaległości na koniec 2021 r.

(akta kontroli str. 578-581)

³⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm., dalej: ustawa o COVID-19.

³⁶ W zakresie danych wykazanych w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

³⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., dalej: ufp.

³⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej: ugn.

³⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

Badaniem objęto prawidłowość i skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych w odniesieniu do wszystkich (trzech) dłużników, których zaległości wobec Powiatu w 2021 r. wyniosły 19,2 tys. zł (a naliczone odsetki wyniosły 1,2 tys. zł). Dotyczyły one należnych opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości za lata 2019-2021. Badanie wykazało, że czynności windykacyjne i egzekucyjne podejmowane w Starostwie w celu odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do wielkości zadłużenia. Do wszystkich dłużników, niezwłocznie po upływie terminu płatności, skierowano wezwania do zapłaty. W związku z nieregulowaniem należnych opłat za użytkowanie wieczyste Starostwo każdorazowo występowało do Sądu Rejonowego w Słupcy o nakaz zapłaty. W wyniku tych działań, jeden z trzech dłużników spłacił, w trakcie 2021 r., całą zaległość w kwocie 3,8 tys. zł. Od dwóch pozostałych, do dnia zakończenia czynności kontrolnych przez NIK, nie wyegzekwowano żadnych kwot. W sprawach tych Sąd Rejonowy wydał stosowne nakazy zapłaty, jednak dłużnicy, od samego początku postępowania, nie odbierali pod wskazanymi adresami sądowej korespondencji. Próby doręczenia zaocznych wyroków przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupcy również okazały się nieskuteczne.

(akta kontroli str. 891-1004)

W 2021 r. Starosta nie występował do Wojewody z wnioskiem, o zgodę na zawarcie ugody⁴⁰ w sprawie spornej należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 580-582)

W 2021 r. Starosta nie występował do Wojewody o zgodę na udzielenie ulg w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa, o których mowa w art. 55-57 ufp. Nie udzielał również ulg w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, z zastosowaniem art. 15zzze ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19. Na podstawie art. 71 ust. 4 ugn, w jednym przypadku, Starosta ustalił natomiast inny termin zapłaty opłaty za użytkowanie wieczyste za 2021 r. Termin ten nie przekraczał roku kalendarzowego.

W 2021 r. w Starostwie nie dokonywano spisania przedawnionych należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 580-582, 981-986)

Analiza należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, nierozliczonych na koniec 2021 r., wykazała, że w związku z podejmowanymi przez Starostwo działaniami oraz trwającymi czynnościami egzekucyjnymi, nie stanowiły one należności przedawnionych lub nieściągalnych.

(akta kontroli str. 580-582, 891-1004)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zleczone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz realizację dochodów z tego tytułu.

Otrzymana przez Powiat dotacja z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczona. Środki z dotacji przekazywano w wysokościach umożliwiających prawidłową realizację ww. zadań. Dochody należne Skarbowi Państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami uzyskane w 2021 r. zostały terminowo i w prawidłowej wysokości odprowadzone na rachunek

⁴⁰ O której mowa w art. 54a ufp.

Wojewody. Badanie działań windykacyjnych, którym objęto zaległości w kwocie 19,2 tys. zł wykazało, że w Starostwie podejmowano bez zbędnej zwłoki przewidziane prawem działania zmierzające do ich wyegzekwowania.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, 24 marca 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Marek Gutraj
specjalista kontroli państwowej

z up. p.o. Wicedyrektor